

“Adabiy meros” jurnalining yangi soni chop etildi

Alisher Navoiy nomidagi Davlat adabiyot muzeyining ilmiy nashri bo’lgan jurnalning mazkur soni O’zbekiston Fanlar akademiyasining 80 yilligiga bag’ishlangan.

“Buyuk shoir va qomusiy olim” nomli kirish maqola hamda “Bobur masnaviyalarida hol va tasvir uyg’unligi”, turkiyalik olim Ismet Çetinining “Taşkent’ten İstanbul’a Bir Aydın Yolculuğu: Abdullahzâde Tevekkül Babür” mavzuidagi maqolalar shoh va shoir Zahiriddin Muhammad Bobur tavalludining 540 yilligiga bag’ishlangan.

«Qadimiy bitiklar» ruknidan “Devoni hikmat»dan namunalar» nomli maqola joy olgan.

Amerika Qo’shma shtatlari Michigan universiteti professori Temur Xo’jao’g’lining “Alisher Navoiyning turkiy til boyligini Ko’rsatish uslubi: g’azal qofiyalari namunasida” maqolasida Navoiyning yetuklik chog’idagi devonida foydalanilgan turkiy qofiyalarga e’tibor qaratilgan. G’azallardagi qofiyalar orasida turkiy tildagilari tanlab olingan. Chunki Alisher Navoiy turkiy fe’llarni ko’proq qo’llash maqsadida o’zining deyarli barcha g’azallarining qofiyalarini turkiy so’zlardan tanlagan. Navoiy Muhokamat-ul-lug’atayn asarida turk tilining boyligiga namuna deb ko’rsatgan turli fe'l turlarini ham o’z g’azallarida qo’llagan. Bu maqolada Alisher Navoiyning to’rtinchı devoni bo’lmish “Favoyid-ul-kibar” dagi 51 g’azalda aniqlangan 44 xil qofiya tahlil qilinadi. Bu 44 xil qofiya ham ulug’ shoirimizning turkiy til so’z boyligi va qudratini she’rxonlar hamda boshqa shoirlarga ko’rsatish harakat qilganidan dalolat beradi. Navoiyning boshqa devon va masnaviyalari ham shu jihatdan tadqiq qilinsa, bu mavzuni yanada chuqurroq yoritish mumkin bo’ladi.

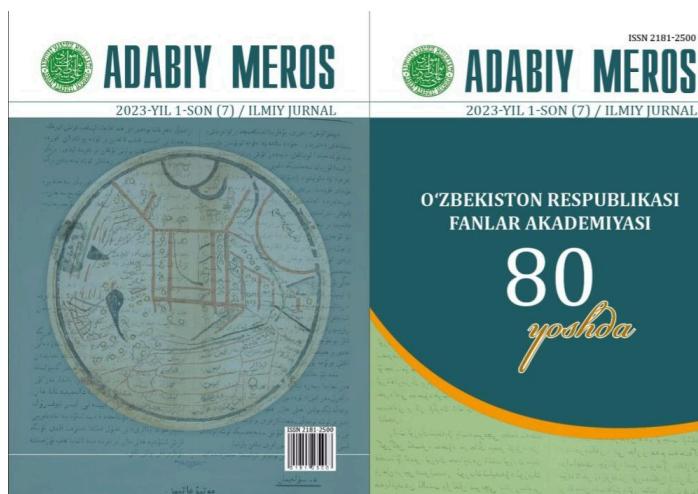
Tojikistonlik tadqiqotchi Fayzulloyev Baxtiyorning «Xo’jandda navoiyshunoslik» maqolasida Navoiy merosining qo’shni va qardosh mamlakatda o’rganilishi masalalari tadqiq etilgan.

Turkiyaning Karabuk universiteti dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori Sayidbek Boltaboyevning “Tarixda Navoiy asarlarining o’g’uz yurtlarida o’qilishi va o’girilishiga doir» maqolasida Navoiyning o’g’uz tiliga tarjima qilingan uch asari, o’g’uzlar tiliga moslashtirilgan yoki o’g’uzcha muqobillari, izohlari yonma-yon ko’rsatilgan asarlar haqida gap ketadi. O’g’uzcha izohlar berilgan nuxxalardan namunalar ko’rsatilgan holda tarixiy qiyosiy til tadqiqotlari uchun bunday nuxxalarning ahamiyati ochib berilgan.

Professor Dilmurod Qu’ronovning “Cho’lponning uch noma'lum maqolasi” Cho’lon ijodi va hayotiga oid bo'yicha yangi ma'lumotlar olishga imkon berishi bilan qimmatlidir.

Jurnalning “Oltin beshik” ruknida ham bir-biridan muhim bo’lgan maqolalar chop etilmoqda.

Jurnallning ko’pchilik uchun qiziq bo’lgan “Tanqid va tahlil” ruknida D. Xalilova, M. Ibrohimova, N. Cho’lliyeva, G. Matyoqubova, M. Otaboyeva kabi yosh olimalarining maqolalari joy olgan.

ADABIY MEROS

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI FANLAR AKADEMIYASI
ALISHER NAVOIY NOMIDAGI DAVLAT ADABIYOT MUZEYI

2023
1-son (7)

Bosh muharrir:
Jabbor Eshonqulov

Bosh muharrir o'rinnbosari:
Otabek Jo'rabayev

Mas'ul kotib:
Dilnoza Rustamova

Muharrirlar:
Shahedatov Imomnazarov
Feruzza Abdurahmanova

Texnik muharrir:
Glyosiddin O'narov

Manzilimiz:
Toshkent shahri,
Shayxontohur tumani
Navoiy ko'chasi, 69-uy
e-mail: adabiyeros@gmail.com
Tel.: (99871) 241-02-75
Jurnal 2020-yil 26-noyabrda
O'zbekiston Respublikasi
Prezidenti huzuridagi Axborot
va omnaviy
komunikatsiyalar agentligi
tomoniidan №200936238
raqami bilan ro'yxatdan o'tgan.
ISSN 2181-2500
Tahririyatga kelgan
va mualiflarga qaytarilmaydi.
Jurnal 2023-yil 28-martda
nashriga berildi.

Tahrir hay'ati:
Ahmedova Shiora
Asadov Masud
Abdrashidov Zaynabidin
Bekimbetov Azamat
Boltabayev Hamidulla
Davlatov Olim
Jabborov Nurboy
Jo'rakov Uzoq
Karimov Bahodir
Kamilova Sadat
Mamajonov Zokirjon
Mahmudov Nizomiddin
Mamatkulov Muzaffar
Ochilov Nasim
Pardayev Azamat
Palimbetov Kamalboy
Soriyev San'at
Sulaymonov Mo'minjon
Sulaymonov Isroil
Rajabova Burrobiya
Rahmonov Nasimxon
Turdilov Shomirza
Tursunov Yusuf
To'xliyev Boqjon
Sheralyeva Mashhura
Shodmonov Nafas
Shofiyev Obidjon
Xalilova Dilbar
Hamadov Ulug'bek
Hasanov Nodir
Hasanova Shafaat
Eshchanova Gavhar
Qalandarova Dilafro'z
Qosimov Abdug'ofur
Qobilov Usmon
Quronov Dilmurod
Qobilova Zebo
Yodgorova Mehrbon
Chulliyeva Nilufar

Hakamlar hay'ati a'zolari:
Abduhalimov Bahrom (O'zbekiston)
Abdulajon Axmataliyev (Qirg'iziston)
Ayse Yücel Çetin (Turkiya)
Açik Fatma (Turkiya)
Almas Ulu (Ozarbayjon)
Anarboy Boldibay (Qozog'iston)
Ayse Bican (Turkiya)
Ali Durmaz (Turkiya)
Aslı İsayeva (Qirg'iziston)
Baydemir Husayn (Turkiya)
Balchiyev Talataalai (Qirg'iziston)
Basangova Tamara (Rossiya)
Demir Necete (Turkiya)
Fayzulloev Baxtiyor (Tojikistan)
Fikrat Turkman (Turkiya)
Gurer Gulseven (Turkiya)
Vahit Turk (Turkiya)
Veli Savash (Turkiya)
İsmat Çetin (Turkiya)
Karimov Naim (O'zbekiston)
Karl Rech (Germanya)
Metin Ekici (Turkiya)
Mirzayev Salima (O'zbekiston)
Muhibiddinov Muslibiddin
(O'zbekiston)
Ocal Ogez (Turkiya)
Bekzak Uschmez (Turkiya)
Eunkyoung Oh (Korea)
Ruslyieva Gulchekhra (O'zbekiston)
Sakaya Heroki (Yaponiya)
Sirojiddinov Shuhrat (O'zbekiston)
Sodiqov Qosimjon (O'zbekiston)
Selami Fedakar (Turkiya)
Temur Khocaoglu (AQSH)
Zaytsev Ilya Vladimirovich (Rossiya)
O'reyeva Darmanoy (O'zbekiston)

1/138

"ADABIY MEROS"
ILMIY JURNALI
2023 yil, №1 (7)

USHBU SONDA:

Eshonqulov J. Buyuk Shoir va qomusiy olim.....4
Asadov M. Bobur masnaviyalarda hol va tasvir uyg'unligi.....8

QADIMIY BITIKLAR
Qurbanova E. "Devoni hikmat" dan namunalari" nashri xususida.....13

NAVOIY ABADIYATI
Temur Xo'jao'g'li. Alisher Navoiyning turkiy til boyligini ko'rsatish uslub: g'azal qofiyalari
namunasida.....12
Fayzulloyev B. Xo'janda navoiyshunoslik.....21
Rustamova D. Alisher Navoiy toshbosma devonining Istanbul nusxasi.....34

MANBASHUNOSLIK VA MATNSHUNOSLIK
İsmet Çetin. Taşkent'ten İstanbul'a Bir Aydn Yolculuğu: Abdullahzade Tevekkül Babür.....46
Madirimova S. Mutrib she'larida matn tahriri va uning namoyon bo'lish usullari.....49
Abdullahayeva G. Alisher Navoiy nomidagi Davlat adabiyyot muzeysining Zahiriddin Muhammad
Bobur zali xususida.....54
Bokiyev K. Huwaydoning "Rohati dil" manzumasida an'ana va o'ziga xoslik.....58
Axmadaliyev L. "Tazkirai Qayyumiyy" asaridagi qo'lyozsma va nashr qiyosi.....61

JADID ADABIYOTI
Quronov D. Cho'iponning uch noma'lum maqolasasi.....67

TILSHUNOSLIK
Boltabayev S. Tarixda Navoiy asarlarining o'g'uz yurtlerida o'qilishi va o'girilishiga doir.....80

OLTIN BESHIK
Jumayeva S. "Og'ish" dostonida falsafiy mushohadalar talqini.....93

TANQID VA TAHLIL
Xalilova D. O'zbek nasri va jahon detektiv adabiyyoti an'analarli:
adabiyyatda sira va mushtaraklik.....102
Ibrohimova M. Dunyo obrazining tarixiy takomili va bitiktoshlardagi badiy ifodasi.....107
Cho'liyeva N. Nazar Eshonqul hikoyalari shahar makonining badiy talqini.....111
Matyogubova G. Rauf Parfi she'riyatida inkor va rad etish.....114
Otoboyeva M. Nonsense absur...mi?.....120

FANIMIZ DARG'ALARI
Pınar Fedakar, Gökcé Emeç. Folklorqa baxshida umr.....125
Metin Ekiçinching ilmiy faoliyatiga oid bibliografiya.....129